

Úvod. Neživá příroda a její vztah k přírodě živé (7)

Jak se utvářela naše Země (10)

Vznik Země (10)

Nejstarší období vývoje Země (12)

Stavba zemského tělesa (14)

Z čeho se skládá zemská kůra (17)

Nerosty a horniny — základní stavební části zemské kůry (17)

Vnitřní stavba nerostů (20)

Vnější tvar krystalů (21)

Fyzikální vlastnosti nerostů (25)

Chemické vlastnosti nerostů (30)

Laboratorní práce 1. — Fyzikální vlastnosti nerostů (31)

Laboratorní práce 2. — Chemické vlastnosti nerostů (33)

Geologické děje (36)

Země má vlastní zdroje energie (36)

Vznik hlubinných a výlevných vyvřelých hornin (38)

Hlubinné vyvřeliny (41)

Výlevné vyvřeliny (44)

Sopečná činnost (47)

Nerosty rudných žil a jejich vznik (51)

Zvětrávání hornin a nerostů (55)

Přetváření zemského povrchu (57)

Vznik úlomkovitých a jílovitých usazených hornin (64)

Geologická činnost organismů — vznik organogenních usazených hornin (68)

Vznik chemických usazených hornin (72)

Vznik podzemních vod a jejich ochrana (76)

Vznik půd (78)

Vznik pevnin a oceánů — pohyb pevnin (82)

Vznik a zánik zemské kůry (83)

Poruchy zemské kůry (88)

Zemětřesení (92)

Přeměna hornin (94)

Nejdůležitější přeměněné horniny a jejich nerosty (98)

Laboratorní práce 3. — Určování nerostů a hornin (100)

Vývoj zemské kůry a života na Zemi (103)

Horniny a zkameněliny — zdroj poznatků o minulosti Země. (103)

Zjišťování stáří hornin (105)

Prahory a starohory — pravěk Země (106)

Prvohory — starověk Země (108)

Druhohory — středověk Země (112)

Třetihory — novověk Země (114)

Čtvrtohory — nejnovější etapa vývoje Země (116)

Laboratorní práce 4. — Pozorování horninových těles a půdního profilu v okolí školy (118)

Pohled na geologickou mapu naší republiky (121)

Geologická stavba Českého masívu a Západních Karpat (121)

Vývoj Českého masívu (123)

Vývoj Západních Karpat (127)

Poznáváme geologické dějiny našeho kraje (130)

Laboratorní práce 5. — Zkoumání geologické stavby okolí školy (131)

Člověk využívá bohatství neživé přírody (133)

Geologové zkoumají zemskou kůru (133)

Člověk vyhledává a těží nerostné suroviny (135)

Země — životní prostředí člověka (140)

Vývoj vztahu člověka k životnímu prostředí (140)

Vlivy lidské činnosti na životní prostředí (143)

Péče o životní prostředí v naší republice (145)

Klíč k určování nerostů a hornin (150)

Rejstřík (154)